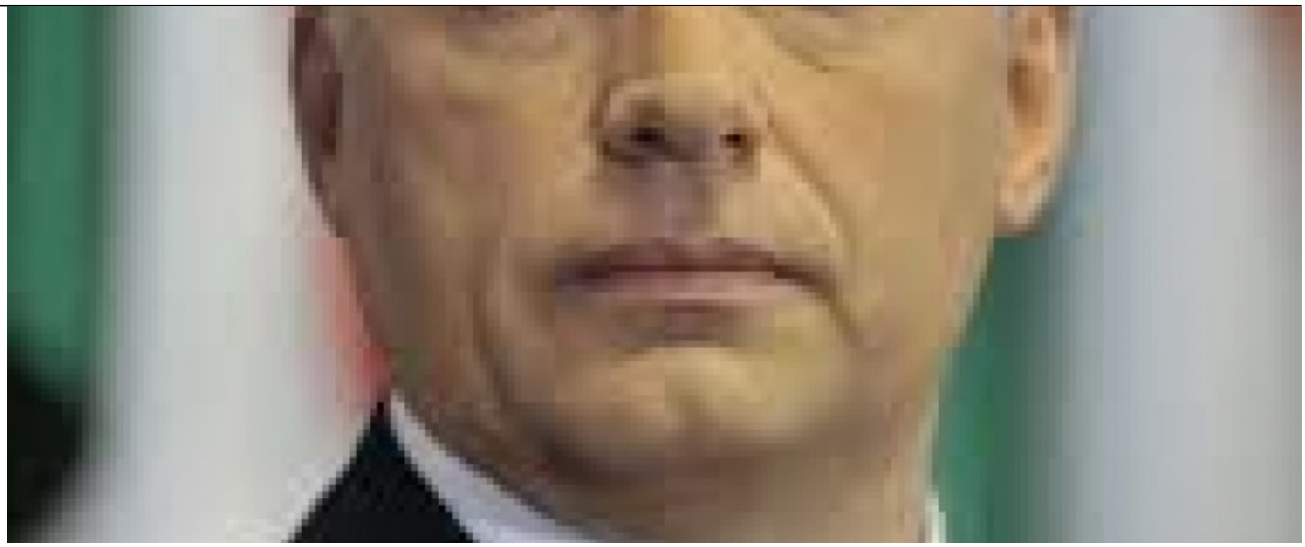

Bogár László: A siker és annak titkai

2012 szeptember 25. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A Kereszténydemokrata Internacionálé egyik legutóbbi vezet?ségi ülésén Orbán Viktor miniszterelnök úgy fogalmazott, hogy Magyarország a társadalmi-gazdasági siker küszöbén áll, hiszen egyszerre csökkentette jelent?sen az adósságát, növelte versenyképességét és foglalkoztatási rátáját.

A kijelentést azóta is éles vita övezi, így talán érdemes egy kicsit alaposabban végiggondolni Orbán Viktor szavait.

El?ször is szögezzük le, a siker mint olyan egy ország esetében elég nehezen mérhet?, s?t, egyáltalán elég nehezen értelmezhet?. Az persze megszokott dolog, hogy a mindenkori kormány jobbnak látja, láttatja hazája helyzetét, mint amilyen az valójában. A mindenkori ellenzék pedig értelemszer?en rosszabbnak. A kormány természetesen mindig abból indul ki, hogy „? igazgatja” a dolgokat, az értékelésnél tehát saját munkájáról, saját teljesítményér?l beszél. Pedig a dolgok nem azért alakulnak mindig úgy, ahogy alakulnak, mert a kormány éppen azt szeretné. De vajon vannak-e egyáltalán kétségbevonhatatlan kritériumai, pontos mér?számai egy ország sikerességének? A dolog azért lényeges, mert egy nemzet számára társadalom-lélektanilag nagyon fontos, hogy sikernek vagy kudarcnak látja-e mindazt, ami vele történik.

S mivel mi, magyarok történelmi okok folytán hajlamosak vagyunk borúlátásra, különösen a jöv?nket illet?en, így valóban van jelent?sége annak, hogy helyesen látjuk-e önmagunk helyzetét. Kérdés, hogy el tudjuk-e kerülni részben az önáltatás hurráoptimizmusát, részben a „nekünk úgy sem sikerül soha semmi” bénító pesszimizmusának csapdáját. A miniszterelnök kijelentése kapcsán már azon is érdemes lenne elmélázni, hogy vajon valóban alkalmas-e az ország sikerének érzékeltetésére az a három mutatószám, amelyet Orbán Viktor a beszédében felsorolt. Vajon az adósság kérdése valóban alkalmas-e arra, hogy rajta keresztül a magyar társadalom a saját sikerességét lemérhesse? Az elmúlt negyven év során ugyanis lényegében ugyanazt az adósságot görgetjük magunk el?tt, és egyel?re semmi jele annak, hogy bármilyen esélyünk lenne kikeveredni ebb?l a csapdából. A „siker” inkább az lehetne, ha akadna végre a magyar eliteknek egy olyan csoportja vagy reprezentánsa, amely, illetve aki nevén nevezné a dolgokat. És amint arra Bibó István rámutat, „lényeglátó realista”. Tehát a túlfeszült lényeglátás, illetve a hamis realizmus helyett valóban képes a kivihet? megoldások megtalálására. Az adóssággal kapcsolatban már sok gy?zelmi jelentést hallhattunk az elmúlt évtizedek során, aztán mindig kiderült, hogy a csökkenése csak átmeneti jelenség volt, a növekedése pedig kis id?n belül újra felgyorsult. Arról nem is beszélve, hogy általában csupán annyi történt a látszólagos sikerek idején, hogy az adósság megjelenési formája módosult, de az adósság egésze nem csökkent. Az elmúlt két év során tapasztalható látszólagos adósságcsökkenésnél alighanem err?l van szó.

A magánnyugdíjrendszer nemzetstratégiailag egyébként helyes felszámolása nyomán annyi történt, hogy az eddigi explicit adósságot implicit adóssággá alakítottuk át. Vagyis az eddig konkrét állampapírokban megjelen? államadósság ezentúl az állam hosszú távú nyugdíjfizetési kötelezettségeként, vagyis lényegében adósságaként

jelenik meg. És noha err?l nincs papír, de attól még ez a helyzet. Az állam persze megteheti, hogy nem vagy csak részben veszi figyelembe ezeket az adósságokat, de akkor ezzel a saját pénzügyi adósságát rátolja az állampolgárok egy csoportjára, ami azt jelenti, hogy az addigi pénzügyi természet? adósságból társadalmi adósságot csinál. Ez utóbbi azonban hosszú távon azért lehet nagyon veszélyes, mert búvópatakként rombol-roncsol, és olyan szociális aknamez?t hozhat létre, amelynek kezelési költségei akár még az adósságszolgálat költségeinél is nagyobbak lehetnek. Vagyis nem biztos, hogy jó vásárt csináltunk. Tehát Magyarország adósság szempontjából egyel?re nem tekinthet? sikeres államnak.

Sikerességünk másik eleme Orbán Viktor szerint a versenyképességünk javulása. A versenyképesség kérdését éles viták övezik folyamatosan, tehát olyan sikerkritériumra hivatkozni, amelynek alapvet? kategóriái körül nincs akárcsak hozzávet?leges konszenzus sem, szintén nem látszik igazán szerencsésnek. Persze ez abban az értelemben is igaz lehet, hogy az egyes tekintélyes globális intézmények olyan jellemz?ket tekintenek a versenyképesség javulását jelent? mutatóknak, amelyek éppen az ország kifosztását szimbolizálják. Például az alacsony bérek és adók többnyire versenyképesség-növel? tényez?k, miközben ez az állam és az állampolgárok elnyomorodását, hosszú távon az ország komplex ökológiai, szociális, kulturális hanyatlását hozza magával, mint ahogy az Magyarország esetében is történt. A globális t?ke profitszempontjainak megfelel? versenyképességi mutatók ugyanis az ország lakói számára akár újabb kudarcok kiindulópontját jelenhetik.

És végül el kell gondolkodnunk azon is, hogy a foglalkoztatás terén elért eredmények valójában mit is jelentenek számunkra. A valóban jelent?s foglalkoztatásnövekedés felerészben a közmunkaprogramoknak köszönhet?, ami persze társadalmilag fontos célokat tartalmaz, de nem igazán helyettesíti a valóságos foglalkoztatásnövekedést.

Összefoglalva, a sikernek ugyan a küszöbén állunk, de hogy valóban képesek leszünk-e belépni a valóságos társadalmi sikerek világába, az még a jöv? zenéje.

magyarhirlap.hu - Bogár László

Ajánló